

SENDİKA

No. Varuy
tarafından
TUSTAV'a

Yıl: 1, Sayı: 7

15 Kasım 1966

Fiatı: 25 Krş.

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Başyazı

Sınıf Ayrımının Nedenleri

ÖMER TAŞDEMİR

BİR milletin kalkınmasında o milleti meydana getiren her ferdin mutlaka az veya çok bir payı vardır. Kalkınmaya iştirak ya üretim veya tüketim yapmakla olur. Yani milleti meydana getiren fertler ya üretici veya tüketicidir.

Tarım alanda kalkınmanın başlıca üreticileri köylüler, endüstriyel alanda kalkınmanın ise işçilerdir. Üretim olmayınca tüketim olmayacağı muhakkak olduğuna göre bir milletin kalkınmasının temel unsuru işçiler ve köylüler olduğu apaçık ortadadır.

Bu gerçek böylece herkese malum olmasına rağmen bugün bütün dünyada özellikle geri ülkelerde en fazla ezilen sömürülen ve hor görülen yine işçiler ve köylülerdir. Çünkü:

Tarihin ilk çağlarında bu işleri; hor görülen, insan gözüyle bakılmayan, sahipleri tarafından rahatlıkla alınıp satılan hatîâ öldürülebilir köleler yapıyordu. Kölelik kölelerin isyânı ile kalktı fakat onların yerine iş sahalarını dolduran işçilere karşı işverenlerin korkunç zihniyeti kalkmadı. Onaltıncı yüzyılda ilk birikiş adı verilen ve çiftçilerin ellerinden istihsal âletlerinin alınmasına imkân veren, toprakları ellerinden alınıp kovulan ve serseriliğe terk edilip şehirlere bir sefalet yığını halinde akın etmelerine sebep olan bu zihniyettir. VII nci Henri devrinde 71900 kişinin idam edilmesi, yine İngiltere Kraliçesi Elizabeth devrinde 300 ilâ 450 tane toprakları ellerinden alındığı için serseri olan insanları öldüren hep bu zihniyettir.

Bugünkü yasa koyucuların dahi aynı zihniyetin birer mirasçıları gibi davranmakta kendilerini bir türlü kurtaramadıklarını görüyoruz.

Çıkardıkları yasalarla bile bile bir sınıf ayrımı yapıyorlar. İsterler ki, işçilerin hakları yasalarla tam düzenlenmesinde yine son söz kendilerinin iki dudağı

(Sonu S. 4 de)

Ekonomik Geri Kalmanın Nedenleri ve Kurtulma Çareleri

Ekonomide kalkınarak milli geliri yükseltmenin temeli; sınai sektörün plânlı yatırımlarla gelişmesini hızlandırarak boş insan gücünü verimli hale getirmek, hali hazır tesislerin kapasitelerinde çalışmalarını sağlamak ve tarım alanında memleket gerçeklerine uygun reform yapmaktır.

MİTHAT YABAN

Günümüzün en önemli sorunu, ülkemizi ekonomik geri kalmışlıktan kurtarmak ve fertlerin hayat standardını yükseltmektir. Bu uğurda çaba sarfetmenin, bireye tasarruflarını yatırımlara iştiraklerinin lüzumlu olduğuna inandırmaktır.

Ekonomide geri kalmış ülkelerin kalkınmasında tabii kaynaklarla beraber insan gücünün de önemi büyüktür. İnsan gücü, toplam nüfusun verebileceği potansiyel çalışabilir insan gücünü teşkil etmektedir ve bu çalışan gücün katkısı milli geliri meydana getirmektedir. Nüfus artışı ile gizli ve açık işsizliğin, kalkınma çabasında olan ülkelerin refahına mâni olucu etkileri mutlaklardır. Bu bakımdan nüfus artışı daima göz önünde bulundurulmalıdır. Memleketimizde nüfusun hızla çoğalması sonucunda, ekilen topraklar yeterli olmadığından, ormanlar ve mer'aların tahribine sebep olarak tarımsal genişleme yapılmıştır. Fakat bu geliş-

menin zararları düşünülmemiş verimli topraklar bu genişlemenin doğurduğu büyük çapta erozyon tehlikesiyle karşılaşarak büyük kayıplara sebep olduğundan, tarım sektöründe büyük gizli işsizlik, diğer sektörlerde ise açık işsizliğe sebep olmuştur.

Sınai sektör ise ekonomik kalkınmaya yetecek kadar rasyonel çalışmamakta, bilhassa iktisadi devlet teşekküllerindeki makine ve tesisler kapasitelerinin çok altında çalıştılarından, genellikle verimleri yetersizdir ve lüzumlu kalkınma hamlelerine ayak uyduramamaktadır.

(Sonu S. 4 de)

(Sendika Başkanı Nuri Kara, işçi Sarıtaş'a çeki verirken)

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASINDAN HABERLER

• İGM-İMF gibi milletler arası teşekküllerden, Türkiye Maden-İş sendikası üyesi olupta doğu depreminde zarar görenlere dağıtılmak üzere gelen 15.000 Frangın dağıtılmasına devam edilmektedir.

(Sonu S. 4 de)

BİR SENDİKACININ NOTU

min, ot
g. islevio.

• Çağımız insanının yararlı alanındaki hızlı yarışının nedenleri arasında bilimin değeri büyüktür. Kişioğlu, gerçekten bilimden yana olduğu zaman, bir takım çıkarları bırakıp, toplum yararını düşünmeye ve düşüncesi doğrultusunda çaba göstermeye başlıyor; böylece toplumu düşünce doğuyor. Toplumu düşünceyi kazanan bir kişi hiç bir şeyden korkmuyor; çünkü korkulacak bir şey yok ortada: Kişisel çıkar yok.

Atatürk haftasında bunları düşünmek ne iyi. Büyük Atatürk'ün korkusuzluğu, halk yararına halktan yana olması buradan geliyor. Atatürk ve Atatürk gibi ateş yakan ulu kişilerin ölümsüz oluşlarının tek nedenleri halkın kanında ateş yakmalarıdır.

• Bir işçi, arkadaşı ile konuşuyordu: «Oğlum Halil Nihat var ya, 10. Kasım. 1957 yılında doğdu. Onun güzel bir şiiri var.» Bir kaç dakika sustuktan sonra şiiri okudu.
(Sonu S. 4 de)

YORUM

İBRAHİM OSMAN

KARABÜK İŞÇİLERİNİN SAVAŞI

KONU :

Geçen yıl Karabük işçileri kendilerine yapılan haksızlığa karşı bir savaşa giriştiler. Bu savaş, Karabük işçilerinin hiç sevmediği adamların bir sarı sendika kurarak işçinin karşısına dikilmesi ile başladı. Bu sarı sendikacılar, Amerika'da bir zamanlar denenmiş olan grev kırıcı; haydutlar, caniler ekibine benziyordu. İmza sahtekârlığı ve hileli yollardan işçinin elinden toplu iş sözleşmesi hakkını alan bu sarılar, toplu iş sözleşmesi ile Karabük işçisine büyük bir ihanet yaptılar. Bir toplu iş sözleşmesi süresince işçiler bu ihanetin acılarını duymak zorunda kalacak.

KARABÜK İŞÇİSİNE YAPILAN BÜYÜK İHANET GİTTİKÇE ARTIYOR:

Kanun tanımayan, sendikacılık ahlakından yoksun olan bu sarı sendikacıların, Karabük işçisine yaptığı ihanet gittikçe artıyor. Geçen hafta yaptıkları delege seçimlerinde kendilerine göre bir seçim düzeni uyguladılar. Hile ve oyunlara rağmen Karabük'ün onur sahibi işçileri bu seçimlerde sarıları yenilgiye uğrattılar. Yani seçimi Maden-İş sendikasına da üye olan işçiler kazandı.

YENİ BİR OYUN :

Öğrendiğimize göre, sarı sendikacılar, her zaman ol-

(Sonu S. 4 de)

1938 den BU YANA

SENİ GÖREMEDİM :

Seni görmedim büyük Atatürk, seni görmedim. Devrimlerini bir gerçek katına çıkardığın zaman, unutmadığın kırkbin köyden birinde, bir köy okulunda öğrenciydim. Öğretmenim hep senden, kurduğun Cumhuriyetten, Cumhuriyet ilkelerinden söz ederdi. 10. Kasım. 1938 yılında senin öldüğünü yine öğretmenimin hüznü sesinden duydum. Bu habere usum ermedi bir türlü. İnanmadım bu habere; çünkü o zaman ölmek kelimesi bana toprak olmak, yok olmak gibi geliyordu. Belki bir çokları için bu anlam bugün için de doğrudur; ama benim için yanlışın ta kendisi. Madde ve mâna panoraması içinde düşünülecek olursa yaşadığın, ve yaşamının altın çağına olduğun bir gerçektir.

Seni görmedim büyük Atatürk, seni görmedim; ama bir mana platformu üzerinde, çok yükseklerde yani hal kının yüreğinde, yani kendi yüreğimde yaşadığını, kımıldadığını, dimdik durduğunu, parıltısıyla hedef gösterdiğini duyuyorum. Ve düşünüyorum; sen bir gerçeksin, sen insan kanını hareket ettiren bir ateşsin. Bu bakımdan bütün doğrulara, bütün bilimden yana olanlara, bütün haklılıklara, bütün savaşçılara, bütün devrimcilere Atatürk adını ko-

yuyorum ve işte Atatürk, aha burada ya da şurada demekten kendimi alamıyorum.

SEN EMPERYALİZME KARŞIYDIN :

Sen emperyalizme karşıydın. Kapitilasyonları ortadan kaldırdın. Yepyeni bir devlet kurdun. Kurduğun devlet her bakımdan bağımsızdı. Özgürlüğüne kavuşmuştu ülken, kişilik kazanmıştı. Yabancı emperyalizmin oyuncağı olan geri kalmış uluslar kurtuluş savaşlarını, bağımsızlık savaşlarını yaparken senin ortaya koyduğun ilkelere dayanıyordu. Bu bakımdan dünya uluslarının tek önderiydin adeta; ashna bakılırsa bu büyük bir gerçektir...

1938 yılından sonra dünya bozuldu. İkinci dünya savaşı başladı. Bu silâhla savaşın en önemli nedeni ekonomik daralma idi. Savaşa katılan bütün devletler yorgun düştüler; biz bu savaşa katılmadık. Bizden öğrenildiği kadarıyla, (güdüyorlardı, cihanda sulh)... savaşa katılmamız elbette iyi oldu; ama bir kaybımız var, bu kaybımız savaş sırasındaki zamanla, savaş ertesindeki zamanı iyi değerlendirmemek. İkinci dünya savaşının oluşu ekonomik nedenlere dayalı olduğundan, savaş ertesinde savaşa

İBRAHİM YILDIZ

katılan uluslar kısa zamanda bilimsel ekonomi savaşına başladılar. Bu savaşı bugüne değin anlayamadık; çünkü bu savaşın ne gürlüğü var, ne kokusu. Top atılmıyor, barut kokmuyor bir türlü; ama savaş olanca hızı ile devam ediyor. Bu savaşı kazanmak, yabancı emperyalizminden kurtulmak zorundayız. Bütün düzensizliklerin, sıkıntılıların, huzursuzlukların ekonomik nedenler yüzünden olduğunu anlayanlar, bu işin bilincine varanlar çoğalmaya başladılar... şimdi ülkende aydınlar birbirleriyle bir anlayış farkı savaşı yapıyor. Bunun çok partili politik yönetimin bir sonucu olduğunu farkedenler çok az; bu yüzden gruplaşmalar, küçük çapta düşmanlıklar doğuyor. Usu başında olanlar, böyle bir yönetim düzeninin sağlığını bilenler, oluşum sıkıntıları ya da doğum sancıları kabul ediyorlar bunu. Bunlar elbette doğru paşam...

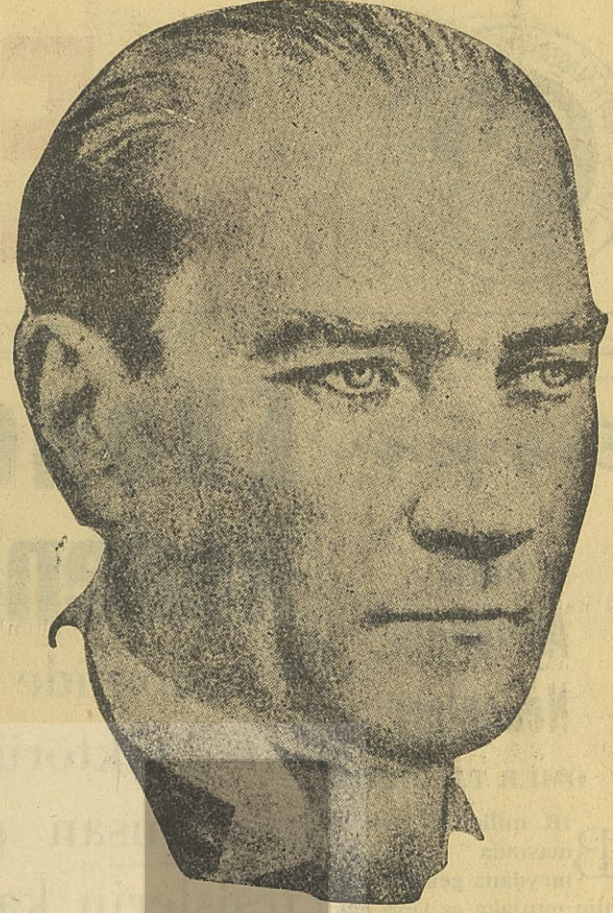
BİR İHTİLÂL OLDU ÜLKENDE :

Çok partili yönetim düzeninin oluşum sıkıntılına, dünya uluslarının ekonomik anlayışı değişince, birde ekonomik sıkıntılar eklendi. Yani zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan bir bozuk düzen şeklinde bir ekonomik devir geçti üstümüzden. Bu kötü gidişe son vermek üzere orduların ihtilâl yaptı; ama çok iyi niyetlerle yapılan bu ihtilâl çok sağlam bir anayasadan başka hiçbir şey getirmede. Oysaki yapılacak çok iş vardı: Toprak reformu, sosyal adalet düzeninin kurulması, yabancı emperyalizme son verme reformu... Bunların yanında temel ilkeler, temel yasalar... Bunların hiç birisi sağlam kazığa bağlanmadan yine çok partili yönetim düzenine döndük; umudumuz eksilmedi, partiler anlayışlı hareket ederse bunlar gerçekleşebilir. Çünkü sağlam bir anayasamız var bu bir. İkincisi Cumhuriyetli emanet ettiğin bilinçli, yüksek karakterli bir gençlik var...

SONUÇ :

Bugün ülken büyük bir oluşum sıkıntısı içinde. Düşün yapısı sağlam temeller üzerine atılmış, senin güvendiğin gençlik ekonomik alanda, politik alanda, devrim alanında büyük çabalar harcayarak gösterdiğin hedefe ulaşacak.

Bizim umudumuz da senin umudun kadar paşam...

10 KASIM RAPORU

Kumandanım Kemal Paşa:
«Ben Çanakkale vuruşmasında Hani üçüncü gurup vardı ya İşte o gurubun Beşinci mangasının onbaşısı Adananın Feke kazasının Tapan köyünden Müderris Mehmed oğlu 1317 doğumlu Ahmedim.

Arzetmek isterim memleketin ve de kendimin Hali pür melâlini:
«Yonani govduk ya»
Kurduk ya Cumhuriyeti ne cenk ile
Ve de sen kavuştun ya hakka mı
Kara toprağa mı
İşte ondan kelli Paşam
Bozuldukça bozuldu düzen
Eski günler geri geldi bir görse
Bursa nutkunu da inkâr etti soytarılar
Yokluğun yetti gayri gök gözlüm
Gayri gel istersen
Halimiz hal değil»

Öperim ellerinden.

M. NURİ AYVALI

TOPLUM YAYINEVİ KIVANÇLA SUNAR

Yeni Sömürgecilik Açısından GIDA EMPERYALİZMİ

Yazan :

DOÇ. DR. OSMAN N. KOÇTÜRK

Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk, ülkemiz insanının gıda ve beslenmesi konusunda en önde gelen yiğit bir savaşçısıdır. Kırka yakın kitabı, binlerce makalesi ve radyo konuşmaları yanısıra yurdun her yanını dolaşarak öğretmen, sendikacı, ve öğrencilere verdiği konferanslarla aydınları ve halkı beslenme konusunda uyarmaya, bu yolda dönen dolaplara dikkati çekmeye çalışmıştır. Ama Dr. Koçtürk bu yurtsever ve namuslu çabaları sonunda, egemen sınıfların ve çıkarı bozulan kapitalistlerin baskısıyla devlet memurluğu görevinden alınmış, yani nötralize edilmiştir. Dr. Koçtürk, şimdi daha bilenmiş olarak savaşını sürdürmektedir. Bu kitapta, az gelişmiş ülkeleri artık silâhla değil, ekonomik yollarla sömüren ve kahreden emperyalistlerin -örneğin dostumuz Amerika'nın- yurdumuzdaki oyunlarını ibret verici bir gerçeklikle okuyacaksınız.

Fiatı 5 lira. Sendikalara ve öğretmen topluluklarına indirim yapılır. 20 liraya kadar olacak siparişler için posta pulu, ya da havale gönderilmedir.

TOPLUM YAYINEVİ
P.K. 176 — ANKARA

AV. ATATÜRK İLKOKULUNU TAKDİM EDERİM

Bilimin şavkı vurmuş ışıl ışıl duvarlara
Burası okuldur kardeşim
Burada açılmış gözlerim aydınlığa
İnsanlığa - güzelliğe - çağa değmişim

Okul demek özgürlük ağacının özsuyu
Ya da soylarca yakılmış bir ateş . öyle güzel
Ancak burda ulaşır us kendi doruğuna
Kendini duyar yürek varır anlamına el

Okul demek geleceğe bakmak güvenle
Ya da sağlam basmak toprağa - öyle büyük
Yürümek yücelmek gerçeğe varmak
Okul demek: Atatürk..

MEHMET ÂDEM SOLAK

Tarımda Mekanizasyon ve Türk İşçisi

YAZAN

DOÇ. DR. OSMAN N. KOÇTÜRK

DÜNYANIN ileri ülke-
Drindeki işçiler ve işçi
kuruluşları mekani-
zasyon ve otomasyonun kar-
şısında cephe almışlardır.
Gerçekten medeniyetin iler-
lemesi ve mekanizasyonun
hızlı bir şekilde gelişmekte
oluşu, insan emeğine ve in-
san gücüne duyulan ihtiyacı
azaltmış, işsizliğin artması-
na sebep olmuş bulunuyor.
Geri kalmış memleketlerin
bir çoğunda nüfusun sür'at-
le artmakta oluşu ve her
gün dünyamıza gözünü açan
140.000 insana iş sahası hazır-
lamak, mekanizasyon ve oto-
masyonun geliştirdiği kısır
şartlar içinde daha da güç-
leşmiştir. Böyle olmasına
rağmen dünyanın ateşli sil-
âhlardan arınması için top-
lantılar yapan ve fikirler or-
taya atan milletlerin bir ta-
raftan en korkunç silâhlarla
silâhlanmaları gibi, otomas-
yon ve mekanizasyonun kar-
şısında görünen toplumların
da üretim ve produktiviteyi
artırarak, diğer topluluklar
üzerinde ekonomik bir hege-
monyaya tesis amacı ile meka-
nizasyona önem verdiklerini,
etkili bir makinleşme çaba-
sı içinde bulduklarını gö-
rürüz.

Tarım ve endüstri kesim-
lerinde makinleşme cereya-
nı gün geçtikçe kuvetlenmek-
te böyle olmasına rağmen
insan gücünün üretime yap-
tığı etki önemli bir faktör
olarak kalmaktadır. İleri
memleketler hızlı bir maki-
neleşmeye rağmen, insan e-
me ve gücünü en olumlu
kalıplara göre kullanmakta
ve kendi güçleri yetmediğin-
den geri kalmış toplumlar-
dan insan gücü ithal etmek-
tedirler. Buna karşılık maki-
neyi hizmete sokamayan ge-
ri kalmış toplulukların insan
emeğini de değerlendireme-
diklerini ve bu yüzden önem-
li bir potansiyele sahip ol-
dukları halde, temel ihtiyaç
maddeleri bakımından sıkın-
tı içinde kaldıklarını görü-
yoruz. Mekanizasyonun beliri-
li bir seviyeye ulaşmamış
olması, bu toplumların ileri
memleketlerle rekabet ola-
nağını ellerinden almış ve
işçi gurupları bütün gücü
ile çalıştığı halde karınları-
nı doyuramaz hale gelmişler-
dir.

İleri toplumlar makinenin
sağladığı fizik güç ile insa-
nın entellektüel gücünü bir-
likte kullanmak suretiyle
produktiviteyi en ileri sınıra
dayanmış ve bu suretle mali-
yete, rekabeti kabil olma-
yan bir seviyeye düşürmüş
bulunuyorlar. Bu şartlar al-
tında geri kalmış memleket-
ler sadece insan ve hayvanın
fizik gücüne dayalı bir tarım
ve sermaye bakımından ileri
toplumlarla ilişki kur-
muş bir endüstri ile ileri
memleketlere hiç bir zaman
yetişemeyecek ve çalışanlar
için «İnsan Hakları Evren-

sel Beyannamesi» ile öngörü-
len mutlu yaşama ortamını
hazırlayamayacaklardır. A-
radaki mesafenin açılmış ve
ileri memleketlerde tarım-
sal ve endüstriyel üretimin
son derece hızlanmış olma-
sı, makinleşme bakımından
zaman kaybetmiş toplumları
belirli bir noktada durakla-
maya mecbur etmiş bulun-
yor.

Gerçekler :

Birleşik Amerika'da bir tarım işçisi 100 kilo buğdayı ü-
retebilmek için sadece 1.0
saat çalışmaktadır. Bir Fransız
işçisi aynı miktar buğdayı ü-
retebilmek için 5.8 saat, bir
Yunanlı ise 18.9 saat çalış-
mak durumundadır. Ameri-
ka'da tarımın mekanize ol-
muş bulunması, sulama ve
gübreleme şartlarının islah
edilmiş olması, insanlara da-
ha az çalışarak daha çok
mahsul üretme olanağını sağ-
lamış bulunuyor. Buna kar-
şılık bu imkânlardan yoksun
olan memleketlerde, işçiler
çok uzun süre çalıştıkları
halde çok az ürün elde ede-
biliyorlar.

1910-1914 yılları arasında
Amerikalı bir hayvan sahi-
bi, 100 kilo süt üretebilmek
için 7.9 saat çalışmaya mecbur
bulunuyordu. Halbuki
bu gün aynı miktarda sütü
üretmek için 4.7 saat çalış-
ması kâfi gelmektedir. Çün-
kü bu ileri memlekette hay-
vanın yemlenmesi hattâ sa-
ğılması bile mekanize edil-
miş ve bunun yanında bi-
limsel bulgularla hayvanın
süt verimi artırılmış bulun-
yor. Kısaca ifade edilmek is-
tenildiği takdirde mekanizasyon
önem vermiş ve insanlar
tarafından yapılan hiz-
metlerin bir kısmını maki-
neye gördürme imkânı bul-
muş olan memleketlerde işçi-
ler daha az çalışarak daha
çok para kazanmakta ve bu
suretle mutlu bir hayat sü-
re bilmekteyiz. Tarım kesiminde
verimin böylece artırılmış
olması, şüphesiz endüstrinin
tarım kesimine yardımcı olması,
verimi artırıcı araç ve gereçlerin
icat edilerek hizmete sokulmasıyla
mümkün olmuştur. Toplum
kalkınmasında tarımsal üretimin
önde geldiğini bilen ileri
memleketler endüstrilerini ilk
olarak bu yönde geliştirmiş
ve tarımsal geliri de endüstriye
aktarmak suretiyle sermaye birikimini
sağlamış bulunuyorlar. İngiltere'de
tarımdan sağlanan millî gelirin
% 50.7 si tarımsal araç ve gereç
temini için tekrar endüstriye
intikal ettiriliyor. Bundan anlaşıl-
şudurki, İngiliz tarım çevre-
leri, ürünlerinin satışından

elde ettikleri gelirin yarısını,
gübre, makine, tarım ilaçları,
yem satın almak için endüstriye
ödemekte ve bu sayede verimi
mümkün olan üretim sınırına
dayanmış bulunmaktadırlar.
İspanya'da ise tarımsal gelirden
endüstriye intikal eden miktar
% 8.3 e kadar düşmüş bulunuyor.
Modern araç ve gereçlerden
mahrum koşullar içinde yönetilen
İspanyol tarımı bundan dolayı
verimli olamamakta ve bu memleketin
işçileri de İngiltere'nin tarım
ve endüstri işçilerinin yaşama
standartlarına bir türlü ulaşamamaktadırlar.

Türkiye'mize gelince, şartlar
İspanya şartlarından da daha
kötü bir hal almaktadır. Memleketimizde
kara sapan ve hayvan gücü tarımsal
üretimde asırlarca önceki yerini
muhafaza ediyor. Millî endüstrimiz,
tarım kesiminin ihtiyaçlarını karşıla-
maktan çok, ilkel maddeleri yabancı
memleketlerden ithal edilen lâstik,
margarin, gazoz ve plâstik endüstrileri
istikametinde inkişaf etmiştir.
Teknik okullarda tarım âletleri
yapımından çok, rahat koltuklar ve
rengarenk abajurlar yapmayı öğreniyor
ve öğretiyoruz. Tarım ilaçlarını
imâl eden firmalar ilkel maddelerini
yabandan ithal etmekte, Türk traktör
sanayii bir montaj endüstrisi olmaktan
ileri geçememiş bulunmaktadır.
Bu şartlar altında tarımı mekanize
edeyim derken, paramızın ve tarımdan
kazanmışımız mahdut gelirlerin dış
memleketlere kaçmasına da engel
olamıyoruz. İleri memleketlerde
bir insanın bir saat çalışarak elde
ettiği ürünü üretmek için Türk tarım
işçisi haftalarca çalışmaya mecbur
bulunmaktadır. Hal böyle olunca da
bizdeki işçiler başkalarının bir günde
kazandıkları para ile aylarca geçinmeye
ve yaşama standartlarını kazanmaları
seviyesine indirmeye mecbur kalıyorlar.
Türk tarımı belirli bir seviyeye
mekanize olmadıkça tarım işçilerini ve
daha sonra endüstride çalışanları
mutlu bir hayata kavuşturmak
kabil olamayacaktır.

Geri kalmış memleketlerde
işçiler ile işçi gurupları bundan
dolayı mekanizasyonu belirli ölçülere
göre destekleme durumunda bulunuyor-
lar. Bilhassa tarım kesiminde kazancı
belirli bir seviyeye çıkarmak ve işçi
ile işveren arasındaki münasebetleri
düzenlemek için makinenin kullanılmasına
ihtiyaç vardır. Tarım araç ve gereçlerini
dış memleketlerden ithal etmek ve
hele bizim yaptığımız gibi, bir montaj en-

düstrisi kurduktan sonra, yedek
parça ve yakıt temini için avuç
dolusu parayı dış memleketlere
aktarmak çok tehlikeli bir davranıştır.
Kendi endüstrilerine tarımsal
ihtiyaçlara uygun bir yön
veremeyip, araç ve gereçleri
dış memleketlerden tedarik
yolunu tutan ülkeler, tarımsal
produktivite artışından sağladıkları
gelirin tamamını yabana aktarmak
zoruyla kalırlar. Tarımın me-
kanize olması ve fakat kendi
imkânlarımızla mekanize ol-
ması lüzumu üzerinde bundan
dolayı önemle duruyoruz.

Olumsuz işler :

Türkiye'de endüstri makinleş-
mektedir. Fakat tesislerin ve
makinenin çoğunluğu yabandan
ithal edilir. Bunlar çok zaman
demode ve gerçekte muhtaç
olmadığımız tesislerden ibaret
bulunurlar. Örneği Et ve Balık
Kurumu tarafından kurulan
modern kombinalarda kesilen
hayvanların kolayca taşınması
için monoray tesisleri kurulması
ve günde 100 sığır kesen bir iş
yerinde hizmetleri mekanize etme
hata tası içine düşmüş olmamız
gibi. Trabzon'da kurulan balık
unu fabrikasının, bu gün hangi
balığı işleyip, hangi hayvanlara
yem hazırladığı da belli değildir.
Yılın belirli bir zamanında
çıkan bir kaç yüz ton yenebilir
balığı, yenmeyen hayvan yemi
haline getirerek sonradan istira-
hate geçen bu fabrika zamanımızın
en demode ve kulunmuş yeri
olmayan bir makine yatırımdır.
İleri memleketlerde balık unu
fabrikaları gemilere bindirilmiş
ve balık nerede bol ise oraya
demirleyip işleme olanağına
kavuşturulmuş iken, yüksek
kapasiteli ve modası geçmiş bir
tesis Türkiye'de kurulması Et ve
Balık Kurumunu dolayısıyla
memleketi zarara sokmaktan
başka hiç bir işe yaramamış
ve insanların balık bulamadığı
Türkiye'de, hayvanlara balık unu
yedirilme kalkılmıştır. Biz me-
kanizasyon demekle bunu ve
Amerikadan ithal edilen soya ve
pamuk yağlarını hidrojenleyerek
margarin imâl eden tesisleri
anlamıyoruz. Türkiye öncelikle
bir hektar topraktan alınacak
tahıl verimini ve bir baş hayvan-
dan alınacak süt miktarını artı-
racak bir makinleşmeye yönelmek
durumundadır. Gübre fabrikaları,
traktör fabrikaları, tarım araç ve
gereçlerinin Türkiye'de imalini
mümkün kılacak bir endüstrinin
geliştirilmesi ile halkımızın % 70
kadarının geçimini bağladığı
tarım sektöründe daha az çalışarak
daha çok mahsul etme olanağına
kavuşmayı çok lüzumlu görüyoruz. Fa-

kat gazoz endüstrisi ile naylon
endüstrisi bize aynı imkânları
hazırlayamayacaktır.

Mekanizasyona karşı olma-
lıyız. Fakat tarım sektöründe
makinleşme ve bir birimden
alınan ürün miktarını artıracak
çabalar her teşekkilden çok
Türk işçisi ve işçi kuruluşlarının
desteğini bekliyor. Türk tarımının
makinleşmesi ve bu kesimdeki
üretimin artırılması, endüstri
işçilerinin de yaşantılarını
kolaylaştıracaktır. Dünya tarım
işçilerine kıyasla en düşük
yaşama standartlarına göre
ayakta durmaya çalışan Türk
tarım işçileri ürettikleri yiyeceklerin
büyük bir kısmını kalabalık şehir-
lerde yaşayan mutlu bir azınlığa
intikal ettirmek ve sadece tahıl ile
beslenmek durumunda bulunuyorlar.
Çünkü Türkiye'de bir inek
bir yılda 400 kilo kadar süt
vermekte, bir hektar topraktan
950 kilo tahıl alınabilmektedir.
İsrail bir inekten alınan süt
miktarını 4000 kiloya ulaştırmış,
bir hektar topraktan alınan tahıl
miktarı ise İngiltere, Hollanda
ve Danimarka gibi memleketlerde
bizimkinin üç katına çıkarılmış
bulunuyor.

Mekanizasyon ve diğer ve-
rimi artırıcı tedbirlerle bizde
aynı seviyeye ulaşabildiğimiz
takdirde tarım işçisinin karnı
doyacak ve endüstride çalışanlar
ise aldıkları ücretle çocuklarını
besleyebileceklerdir.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi
araştırmacıları bir işçinin
karnını gereği gibi doyurması
için günde 15 T.L. harcaması
gerektiğini açıklamış bulunuyorlar.
Son günlerde başta hayvansal
yiyecekler olmak üzere ihtiyaç
maddelerinde % 9 bir artış
olduğu resmi ağzıardan ifade
edilmiştir. Bütün bunlar tarımın
mekanize edilmemiş ve
produktiviteyi artırıcı diğer
tedbirlerin alınmamış olmasına
bağlı bulunuyor. Bu şartlar
altında işçileri belirli bir süre
için ve bilhassa tarım kesiminde
mekanizasyonun karşısında değil
yanında olmak ve hatta bunu
sammimi olarak savunma
durumunda bulunuyor. Türkiye
kendi kendini besleyebilecek
ve yabandan tahıl ve yağ ithal
etmeden, doğum kontroluna
yönelmeden çocuklarını
doyuracak olanağa kavuşuncaya
kadar tarım kesiminde me-
kanizasyona karşı olmamak,
endüstri kesiminde ise tarım
ihtiyaçlarını karşılayacak bir
gelişmeyi sağlamak için çaba
sarfetmek gerekecektir.

Gerçek Atatürkçülük

İsmail GENÇTÜRK

Türkiye'de en geri kalan kimseler bile Atatürkçülük yarışında maşallahları var hiç te geri kalmıyorlar. Gerici, yobazı Atatürkçü; Amerikan uşakları Atatürkçü, kıratçısı Atatürkçü.. Yani kimi ararsanız tümü tü mü de Atatürkçü. Ama aslında bu böyle değil. Atatürk'ün dokunulmazlığından faydalanıp, onun gölgesinde çıkar sağlamak isteyenler de başımıza Atatürkçü kesiliyor. Zaten onların ne denli Atatürkçü oldukları palavra kesmelerinden belli. «Sen kalkta ben yatam» gibi bu havadaki lâflarla Atatürkçü olunacağını sanmıyorum.

Kişi olarak Atatürk'ü çok sevmek, O'na hayran olmak mesele değil. En önemlisi onun fikirlerinden yana, devrimlerinden yana olmaktır. Sen devrimlerini baltalamaya yelten (davran) fikirlerini inkâr et; sonra da kalk ben Atatürkçüyüm diye teraneler tuttur. Yağma yok beyler, böylesi sudan ucuz olamaz Atatürkçülük... Gerçekten Atatürkçü olmak, çıkarlara sırt çevirmekle, mertlikle, dürüstlikle olur. Daha türkçesi yürekle olur. Bir takım hödüklerin kârı değil dir Atatürkçü olmak. Boyarı yetişmez buna. Uzun ve dik olmak gerekir.

Atatürk'ü anlamak ve gerçekten Atatürkçü olabilmek için O'nun yaptıklarını çok iyi inceleyip değerlendirmek; sözlerinin, söylevlerinin anlamını tüm derinliğine kavrayabilmek gerekir. Az şey midir yok olmak üzere olan bir ulusu kurtarmak, bir kurtuluş savaşı verebilmek. Ve örnek olabilmek bağımsızlıkta öteki ülkelere... Az şey değildir Atatürk'ün yaptıkları dostlar. Bugün en ufak bir örgütlenmede nasıl başarısızlığa uğradığımızı bildiğimiz için yapılan devrimlerin büyüklüğü gerçekten korkunçtur, yücedir, çok üstündür. Bunu böylece bilelim. Yoksa bir takım hisli şiirlerle, güncelerde çıkan yazılarla ne Atatürk anlaşılır, ne de Atatürkçülük incelenilir.. Olanaksız bu. Sonra sormak gerekir bizim yobazlara: Nasıl oluyor da emperyalizme baş kaldıran öncü bir lideri sevebiliyorlar ve biz Atatürkçüyüz diyebiliyorlar?.. Bir insan ya Atatürkçüdür ya da emperyalistlerden yanadır. Yoksa hem Atatürkçü hem de emperyalistlerden yana olmak diye birşey yoktur. «Bir ip te iki canbaz oynar mı» oynamaz tabii.. Öyleyse tutar tarafı yoktur Atatürkçü geçinen sahtecilerin.. Bunu yobazlara, hödüklerle, iftiracı cephenin yardakçılara,

yardakçı adaylarına çok iyi anlatmak gerek.

Son olarak bu türlü kişilere söyleyelim ki, Atatürkçülük düşmanı O'nun sözlerini inkâr eder. Gerçek Atatürkçü de savunur, uygular.. Sen Bursa söylevini inkâr et, uydurma de, ardından da en iyi Atatürkçü benim de. Böyle saçma şey olmaz. Gerçek Atatürkçülüğün koşulları devrimleri savunmak, yılmadan savunmak, Atatürk'ü çıkar uğruna bayrak yapmamaktır. Gerçekleri söylemekten korkmamak, halktan yana olmayan her hareketin karşısına çıkmak Atatürkçülüğün özüdür. Anladınız mı?

Sınıf Ayrımının Nedenleri

(Başarafa S. 1 de)

arasından çıksın. Yani işçiler haklarını almak için onlara yalvarsın. Örnekler çoktur.

Bazıları :

Kendileri ve hak eden diğer zümre senede verilen iki maaş ikramiyeyi günü gelince tam olarak alırlar.

İşçilere verilecek ikramiyenin verilme zamanı bakanlar kuruluna bırakılır. Bakanlar kurulu da parçalar parçalar öyle verir ki alan da hayrını görmez.

Yine cumartesi öğleden sonra resmi tatildir maaş alan herkes tatil yapar ve tatili paradır. İşçilere bu yarım günlük tatil hakkı verilmez.

Bir sigorta kanunu vardır hasta olan işçiye iki yevmiye ceza verir ve istirahat alandan hemen iki yevmiyeyi keser. İşçi iki gün işe gelmeyecek durumda hasta olmasın. Örneğin. Baygınlık geçirmenin, işyerinde yediği yemekten zehirlenmesin, tansiyonu düşmesin, sancılanmasın, çalışsan eli veya herhangi bir uzvu iki günde geçecek şekilde hasta olmasın ve doktor iki günlük istirahat vermesin hemen ay başında iki yevmiyesi yok olur.

Yasa koyucularda işçi veya iş kanununa tâbi olsalar onlarında meclise gelip gittikleri saatler yazılsa 15 dakika geç gelenin bir saat tutarı olan parası kesilse, maddi sıkıntılar, manevi huzursuzluklar içinde kıvranıp hasta çocuğunu doktora götürmeden evde bırakıp içi kan ağlayarak akli evinde olarak işe gelse ve çalışma kartına basmayı unutsa iş amirinin çalıştığı raporda göstermesine rağmen o günkü yevmiyesi verilmese acaba böyle yasa çıkarabilirlermi veya bu yasaların devamına göz yumabilirlermi idi?.

Bir Sendikacının Not Defterinden

(Başarafa S. 1 de)

kumaya başlıyor genç adam: «10. Kasım. 1957 yılında -Dünyaya geldiğim zaman-gözlerimi açtım, bir de baktım ki, -Dünya küçük- Atatürk kocaman...» ikisi de susular.

Atatürk'ü ve onun halkı ilkelere düşünüyorlardı. Bu düşüncenin ardında halk sevgisi buram buram tüttüyordu. İkisi birden:

— Halktan yana olmak ne iyi dediler, halktan yana olmak ne iyi...

● İşçilerin okudukları kitaplardan en çok gözle görüneni Atatürk'ün büyük nutku. Bu kitabı defalarca okuyan işçiler tanyorum. Bunlardan birisine bir gün sordum:

— Bu kitapları niye okuyorsun?

Sorumu hemen yanıtladı:

— Haksızlığa karşı direnç kazanıyorum. Büyük Atatürk bu nutku ile Türk ulusuna söylenecek her şeyi söylemiş. Gerçekleri gün işi çıkarılmış. Halka, halk olmanın büyük anlamını anlatmış. Kişilik kazanm, şark vurdumduymazlığını atın içinizden diyor, her cümlesinde...

● Hür dünya ülkelerinde olduğu gibi; ülkemizde de işçiler özgürlüğü, sosyal adaleti, toplumu düşünceleri en iyi bir şekilde anlamışlardır. Bugün Türk işçisi emeğin sermaye kadar değerli bir istihsal unsuru olduğunu biliyor ve emeği ile gelenenler birleşerek büyük bir emek gücü doğmasını sağlıyor. Yani işçiler her alanda kimin kimden yana olması halinde emeklerinin karşılığını alabileceklerini anlıyor. Bu büyük anlayışın ardında özgürlük var, mutluluk var...

Bunları söyleyen işçinin gözleri çipil çipil oldu. Yanında bulunan arkadaşlarına:

— Doğru değil mi bunlar?

Bu soru birlik ve beraber olmak için and içilerek doğrulandı ve onaylandı...

● Atatürk haftasından bir hafta önce Karabük'te tüzüğünü hiç bir üyesine göstermeye cesareti olmayan sarı sendika delege seçimi yaptı. Bu seçim her yamyla seçim kanununa aykırıydı. Yönetim kurulu üyelerinden bazıları ile hiç kimsenin sevmediği genel başkan delegeliğe adaylığını koydular. Aşağı yukarı hepsi seçimleri kaybetti; fakat genel başkanın kaybedişi o denli gülünç o denli gülünç ki... 300-400 kişilik kendi ünitesinden tamı tamına onbir oy alabildi. Bu duruma bakılırsa Kara-

Ekonomik Geri Kalmanın Nedenleri

(Başarafa S. 1 de)

Hızla artan nüfus, tarım alanındaki bilinçsizlik ve sınıai sektördeki yetersizliğin sonucu olan milli gelir düşüklüğü ile, bu milli gelirin dağılımında gruplar arasında büyük farklar vardır. Genellikle büyük toprak sahibi ile teşebbüsün aldığı pay çok yüksek, emeğin payı ise düşüktür. Bunun neticesi olarak tasarrufla bulunma yeteneğine sahip gerçek bir orta sınıf teşekkül etmemiş, ekonomik büyümenin temel koşulu olan yatırımlara istihak olmamış yada yeterli bir kitle teşkil edecek kadar çoğalmadığından finansman kâfi gelmemiştir.

Milli gelir dağılımını sosyal adalet yönünden düzeltmede, emeği temsil eden işçilerin en tesirli yol olan örgütlenerek kuvvetli duruma geçmeleri ise henüz yeni olduğundan yatırımlara istihak edecek tasarrufla kavuşamamışlardır.

Ekonomide kalkınarak milli geliri yükseltmenin temel koşulu; sınıai sektörün planlı yatırımlarla genişlemesini hızlandırarak boş insan gücünü verimli hale getirmek, hali hazır tesislerin kapasitelerinde çalışmalarını sağlamak ve tarım alanında memleket gerçeklerine uygun reform yapmaktır.

Bu uğurda çaba harcamak bütün topluma düşmekte ise de esas görev devlete düşmektedir.

bük işçileri kendilerine düşmanlık edenleri hiç mi hiç unutmayacak... Bize kalırsa onuru olan kişiler bu durum karşısında hemen kenara çekilirler; ama şimdilik böyle bir şey yok!

— Siz ne dersiniz?..

YENİ ÇIKTI

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi : Türkiye Maden - İş Sendikası Karabük Bölge Merkez Şubesi adına : Nuri Kara

Basın ve Yayın Müdürü : Mithat Yaban

Yazı İşleri Müdürleri : Ömer Taşdemir - İbrahim Yıldız

Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, Karabük

Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara

Karabük İşçilerinin Savaşı

(Başarafa S. 1 de)

duğu gibi işçiyi hiçe saymak üzere yeni bir oyun oynamak istiyorlar: Seçimleri kazanan delegelerden Maden-İş'e üye olanları ihraç edecekler, yerlerine yedeklerini getirecekler. Bu seçim sonucuna razı olmamak işçiyi hiçe saymak demektir. Gücünü işçiden almayan bu sarı teşekkülün mümessilleri bar dağı taşımak üzeredir. Üstelik kongrede bir kaç oyun oynayacakları kanısı şimdiden ortaya çıkmaktadır. Birincisi eski bar padişahını yeniden başkan seçecekleri; ikincisi Karabük işçisini, işçilerin hiç beğenmedikleri Metal-İş'e satacakları...

SONUÇ :

Maden-İş sendikası, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi eğitime devam ediyor. Maden-İş sendikasının bu dürüst hareketleri elbette işçinin gözünden kaçmıyor. Bu bakımdan uyanmış olan Karabük işçileri kötülere karşı giriştiği bu savaşı zaferle sonuçlandıracaktır. Kongrenin sonucu ne olursa olsun; en sonunda sarıların hâkim kıldığı teşekkülü işçiler bomboş bırakacak ve Maden-İş sendikasını, sarılardan yani işçi düşmanlarından soracaktır; çünkü Karabük işçileri onurlu, şerefli, haysiyetlidir. Daha doğrusu sendikacılık bilincine varmış bulunmaktadır.

Maden - İş Sendikası'ndan Haberler

(Başarafa S. 1 de)

● Maden-İş sendikası, kendi iş kolunda Türkiye'de bulunan bütün işyerlerinde teşkilatlanıyor; bu cümleden olmak üzere; Erzurum Ziraat Donatım Kurumu işçi sendikası Maden-İş sendikasına iltihak etmiştir. Erzurum'lu işçilerin hareketinden anlaşıldığına göre; Türk işçileri bundan sonra mahalli sendikaların, sendikacılık konusunda hiç bir iş yapmaya çağılıncine varmıştır. Ülkemizde kendi iş kolunun en büyük sendikası olan Maden-İş sendikası eğitim ve teşkilatlanma çabası sonunda, en kısa bir zamanda kendi iş kolundaki bütün işçileri, Türkiye Maden-İş sendikası çatısı altında toplayacaktır.